

Poradnik dla przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej oraz tatuażu.

W zakładach fryzjerskich i kosmetycznych istnieje niebezpieczeństwo zakażenia wirusami krwiopochodnymi, bakteriami chorobotwórczymi oraz wszelkimi grzybicami skóry. Zakażenie to może dotyczyć zarówno klienta jak i pracowników zakładu, ponieważ mikroorganizmy mogą być przenoszone za pośrednictwem nieumytych rąk, niedezynfekowanego lub niewysterylizowanego sprzętu czy przedmiotów z człowieka na człowieka. Drobne skaleczenia, otarcia skóry, uszkodzenia błony śluzowej, zmiany na skórze mogą wywołać zakażenie. W związku z powyższym w zakładach fryzjerskich oraz gabinetach kosmetycznych podczas wykonywania usług należy przestrzegać higieny osobistej, czystości ubrań ochronnych i bielizny, czystości pomieszczeń, prawidłowej dezynfekcji a jeżeli zachodzi taka potrzeba – sterylizacji stosowanych narzędzi i przedmiotów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie, mimo braku obowiązku prawnego dot. uzyskania opinii sanitarnej odnośnie prowadzonej działalności, zaleca wystąpienie z uzupełnionym wnioskiem (dostępnym na stronie internetowej: [wniosek](#)) w sprawie wydania tego typu opinii Tutejszy Inspektor Sanitarny wyda przedmiotową opinię stwierdzającą spełnienie warunków higieniczno-sanitarnych do prowadzenia działalności zgodnie z przeznaczeniem,

Wymagania sanitarno-higieniczne oraz techniczne w zakresie wyżej wymienionej działalności określone są w niżej cytowanych przepisach prawnych.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1866).

Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2016 roku poz. 290 ze zm.).

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422).

I. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny pomieszczeń ogólnodostępnych

1. Dotyczy sal i gabinetów w których świadczone są usługi z zakresu fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej,

Kontrolowane pomieszczenia powinny być utrzymane w dobrym stanie porządkowym tj: czyste powierzchnie ścian, sufitów, podłóg, wykładzin, bez plam, zawilgoceń, odprysków farby. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, w pomieszczeniach bez otwieranych okien, a także w innych pomieszczeniach, w których ze względów zdrowotnych, technologicznych lub bezpieczeństwa konieczne jest zapewnienie wymiany powietrza powinna być zgodnie z § 147 ust.2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422) zapewniona wentylacja mechaniczna lub grawitacyjna

W obiektach gdzie brak jest poczekalni dla klientów na terenie zakładu winno być wydzielone miejsce odpowiednio wyposażone w krzeselka, sofy, czyste w dobrym stanie technicznym o powierzchni gładkiej ułatwiającej utrzymanie w czystości oraz wieszaki na odzież wierzchnią klientów.

Na terenie obiektu powinna być umieszczona informacja w formie graficznej oraz pisemnej odnośnie zakazu palenia tytoniu.

Wyposażenie pomieszczeń w zależności od charakteru prowadzonej działalności tj: fotele przy stanowiskach pracy w salach usług fryzjerskich, fotele kosmetyczne, łóżka zabiegowe, brodziki, kabiny do odnowy biologicznej kompletne w dobrym stanie technicznym, czyste bez uszkodzeń o powierzchniach łatwych do utrzymania w czystości odpornych na działanie środków dezynfekcyjnych.

Sprzęt sprawny w dobrym stanie technicznym. Narzędzia stosowane przy świadczeniu usług przygotowane do pracy przechowywane w higienicznych warunkach tj: zamykanych pojemnikach, jednostkowych opakowaniach papierowo – foliowych, wydzielonych szufladach, szafkach – utrzymanych czysto, dezynfekowanych na bieżąco.

Stanowisko mycia, czyszczenia i dezynfekcji narzędzi

W przypadku używania narzędzi wielokrotnego użytku wymagających mycia, czyszczenia i dezynfekcji, w obiekcie wydziela się stanowisko wyposażone w umywalkę lub zlew z bieżącą zimną i ciepłą wodą oraz pojemniki, wanienki, myjki ultradźwiękowe do przeprowadzenia procesów dezynfekcyjnych.

Do dezynfekcji narzędzi powinien być zapewniony zapas środków dezynfekcyjnych przeznaczony odpowiednio do:

- narzędzi ostrych o szerokim spektrum działania
- do powierzchni
- do rąk, stóp i skóry
- do urządzeń sanitarnych

Wyżej wymienione środki o aktualnych terminach ważności przechowywane w oryginalnych opakowaniach. W przypadku przygotowywania roztworów roboczych w opakowaniach zastępczych, powinna być umieszczona na opakowaniu zastępczym odpowiednia informacja zawierająca nazwę środka, datę sporządzenia oraz nazwisko osoby przygotowującej roztwór.

W części gabinetów prowadzona jest sterylizacja narzędzi. Sterylizację narzędzi można wykonać we własnym zakresie przy użyciu autoklawu w którym czynnikiem

sterylizującym jest nasyciona para wodna w nadciśnieniu lub zlecić przeprowadzenie procesu sterylizacji placówce zewnętrznej. Wykonanie sterylizacji poza gabinetem wymaga zawarcia umowy z podmiotem mającym możliwość zapewnienia właściwego rodzaju sterylizacji. Przed przekazaniem narzędzi do placówki wykonującej sterylizację należy je opakować w specjalistyczne opakowanie sterylizacyjne. Również autoklawowane na miejscu narzędzia powinny być pakowane. Tylko przeznaczony do natychmiastowego użycia sprzęt po procesie sterylizacji może być nieopakowany. Sprzęt przeznaczony do sterylizacji po dezynfekcji, umyciu, wysuszeniu należy we właściwy sposób opakować. Opakowanie powinno zabezpieczać sterylizowane narzędzia przed zakażeniem drobnoustrojami po procesie sterylizacji, w czasie wyładowania z komory sterylizacyjnej, przechowywania i transportu do miejsca użycia. W gabinetach powinny być używane opakowania umożliwiające prawidłową sterylizację i stanowiące ochronę produktu sterylnego przed wtórnym skażeniem po zakończeniu procesu sterylizacji a przed użyciem. Opakowaniem jednorazowym sterylizacyjnym może być papier sterylizacyjny, włóknina, torebki papierowe, torebki lub rękawy papierowo – foliowe. Pakiety sterylizacyjne powinny być opisane datą wykonanej sterylizacji.

Zalecany czas przechowywania wyrobów sterylnych lub poddawanych sterylizacji wykorzystywanych w zakładach:

- jeden miesiąc przy przechowywaniu luzem w otwartym pomieszczeniu z zachowaniem szczelności rękawów
- trzy miesiące przy przechowywaniu w szafach lub pojemnikach z zachowaniem szczelności rękawów
- sześć miesięcy dotyczy instrumentów i materiałów wyjąławianych w podwójnych rękawach. Przechowywanych w szafach lub pojemnikach z zachowaniem szczelności rękawów.

Każdorazowo przy procesie sterylizacji konieczna jest kontrola skuteczności procesów prowadzona metodą chemiczną – przy użyciu wskaźników chemicznych,

przechowywanych do wglądu. Natomiast jeden raz w miesiącu kontrola skuteczności sterylizacji prowadzona przy użyciu wskaźników biologicznych.

Narzędzia jednorazowego użytku powinny być stosowane wyłącznie jednorazowo..

Aparaty służące do różnych zabiegów kosmetycznych np. do masażu, opalania należy dezynfekować po każdym kliencie. Wszystkie powierzchnie sprzętów stanowiących wyposażenie gabinetów winny być czyszczone, myte i dezynfekowane na bieżąco przy użyciu środków przeznaczonych do tego celu.

Przechowywanie bielizny używanej przy świadczeniu usług:

Bielizna jednorazowa oraz wielokrotnego użycia czysta w zapasie przechowywana w higienicznych warunkach; w szafkach na zapleczu, w szafkach, szufladach, pojemnikach przy stanowiskach pracy. Bieliznę używaną bezpośrednio dla klienta typu: ręczniki, bielizna osobista, prześcieradła, podkłady, należy wymieniać po każdym kliencie.

Bрудna składowana do pojemników przeznaczonych na ten cel. Pranie bielizny powinno odbywać się poza zakładem. W przypadku prania brudnej bielizny oraz odzieży ochronnej na terenie zakładu powinno być wydzielone odrębne pomieszczenie na pralnię, spełniające wymagania określone w przepisach o warunkach technicznych budynków.

2. Zaplecze sanitarne

Węzły sanitarno – higieniczne dla klientów i personelu zlokalizowane w obrębie obiektu lub dostępne z dróg komunikacji wewnętrznej oznaczone, utrzymane w dobrym stanie sanitarno - porządkowym. Ściany, sufity czyste, fugi, uszczelnienia silikonowe, pełne, bez ubytków, kratki wentylacyjne czyste. Urządzenia sanitarne sprawne, kompletne, bieżąca ciepła woda zapewniona. Toalety wyposażone w środki higieniczne tj: mydło płynne, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk sprawne. Dezynfekcja prowadzona na bieżąco.

Wentylacja w ustępach ogólnodostępnych zgodnie z § 85 ust.1 pkt.7 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422). powinna być grawitacyjna lub mechaniczna - w ustępach z oknem i jedną kabiną, a w innych - mechaniczna o działaniu ciągłym lub włączana automatycznie - sprawna.

3. Postępowanie z odpadami wytwarzanymi w wyniku prowadzonej działalności.

Odpady wytwarzane w wyniku prowadzonej działalności winny być zakwalifikowane co do ich rodzaju. Odpady zakwalifikowane jako komunalne powinny być usuwane do pojemników wyłożonych wkładami foliowymi. Pojemniki rozmieszczone w miejscach wytwarzania odpadów w ilości wystarczającej nie dopuszczając do ich przepełniania. Usuwanie i odbiór odpadów komunalnych uregulowany stosownymi dokumentami tj. złożonymi deklaracjami lub potwierdzeniem opłaty za odbiór odpadów zawartym np: w umowie za wynajem lokalu.

W przypadku kwalifikacji odpadów do kategorii medycznych w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie pojemniki jednorazowego użycia, sztywne, odporne na działanie wilgoci, mechanicznie odporne na przekłucie bądź przecięcie umieszczone przy stanowiskach pracy przez okres maksymalnie 72 godz. Do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę odpady medyczne mogą być magazynowane w pomieszczeniach stacjonarnych lub przenośnych urządzeniach chłodniczych przeznaczonych wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych w temperaturze do 10⁰C - nie dłużej niż 30 dni Po każdym usunięciu odpadów medycznych, pomieszczenie lub urządzenie powinno być poddane dezynfekcji, a następnie umyte. Odbiór tego typu odpadów powinien być potwierdzony kartą przekazania odpadów.

II Zaplecze socjalne dla personelu.

Na terenie obiektu powinno być zapewnione zaplecze socjalne dla personelu umożliwiające sporządzenie i spożywanie posiłków, wyposażone w kuchenkę lub czajnik do zagotowania wody. Wyposażenie zaplecza w dobrym stanie technicznym, kompletne. Sprzęty meblowe bez uszkodzeń, ubytków, utrzymane czysto. Dla personelu zapewniona odzież ochronna. W przypadku przetrzymywania odzieży ochronnej oraz wierzchniej personelu powinny być zapewnione szafy lub inne rozwiązania zapewniające rozdział w przechowywaniu ww. odzieży. Do składowania brudnej odzieży ochronnej oraz bielizny wielokrotnego użycia stosowanej przy świadczeniu usług powinny być wydzielone kosze lub pojemniki.

Środki myjące, czyszczące, dezynfekcyjne w oryginalnych opakowaniach o aktualnych terminach ważności. Kosmetyki stosowane przy świadczeniu usług o aktualnych terminach ważności. Na wyposażeniu obiektu kompletna apteczka pierwszej pomocy.

III Wymagana dokumentacja podczas kontroli.

1. Dokumentacja medyczna personelu tj. zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych lub orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych
2. Aktualna procedura dotycząca zasad postępowania w przypadku wykonywania zabiegów gdzie może dochodzić do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, zgodnie z art. 16 ust.1 Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1866). Osoby inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.
3. Dokumentacja potwierdzająca badanie skuteczności prowadzonych procesów sterylizacji narzędzi.

4. Informacje odnośnie przeciwwskazań co do korzystania np. z sauny, urządzeń do opalania.
5. Protokół okresowego przeglądu sprawności przewodów kominowych i wentylacyjnych.
6. Dokumentacja w zakresie gospodarowania wytwarzanymi odpadami tj. karty przekazania odpadów, deklaracje dot. odbioru odpadów komunalnych

IV Książka Kontroli

Przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić i przechowywać w swojej siedzibie książkę kontroli.